

Хомінець С. В.

асистент кафедри земельного та аграрного права

Національного юридичного університету

імені Ярослава Мудрого

Правові питання сертифікації

органічного сільськогосподарського виробництва

Статтею 1 Закону України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» від 3 вересня 2013 р.,

органічна продукція визначається як продукція, отримана в результаті сертифікованого виробництва відповідно до вимог чинного законодавства. Здійснювати виробництво органічної продукції (сировини) має право особа, яка пройшла оцінку відповідності виробництва органічної продукції (сировини), отримала сертифікат відповідності та включена до Реєстру виробників органічної продукції (сировини). З наведеного витікає висновок, що органічними можуть вважатися лише ті продукти, які вироблені відповідно до затверджених державою стандартів і виробництво яких пройшло встановлену державою процедуру сертифікації. Тому питання щодо порядку отримання державного сертифікату відповідності виробництва органічної продукції (сировини) потребує більш детального розгляду.

Початковим етапом процедури сертифікації є проходження оцінки відповідності виробництва органічної продукції (сировини).

Оцінка відповідності являє собою процес доведення того, що визначені вимоги, які стосуються продукції, процесу, послуги, системи, особи чи органу, були виконані. Залежно від об'єкта оцінки відповідності, нормативно закріплено різні види модулів і процедур оцінки відповідності. Зокрема, у Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження модулів оцінки відповідності, які використовуються для розроблення процедур оцінки відповідності та правил використання модулів оцінки відповідності» від 13 січня 2016 р., мова ведеться про здійснення внутрішнього контролю виробництва, випробування продукції, проведення експертиз і перевірок відповідності продукції типові, зазначеному в сертифікаті, проведення випробувань готової продукції тощо. Передбачається можливість поєднання зазначених процедур у разі поширення на продукцію, що виробляється дії кількох технічних регламентів та за умови забезпечення їх узгодженості.

Для проведення оцінки відповідності особа подає заяву про перехід

на виробництво органічної продукції до органу з оцінки відповідності. Оцінка відповідності проводиться аудитором з сертифікації (відповідно до плану та програми оцінки відповідності, в якій визначені об'єкти, дати проведення процедур) не пізніше 30 днів з дня подання заяви про перехід на виробництво органічної продукції.

Результатом підтвердження відповідності виробництва органічної продукції є отримання сертифіката відповідності встановленого зразка. Згідно з положеннями ст. 24 Закону України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини», сертифікат видається у разі: 1) якщо усі інгредієнти живої або непереробленої сільськогосподарської продукції є органічними; 2) якщо перероблена сільськогосподарська продукція повністю була виготовлена відповідно до вимог зазначеного Закону та не менше 95 відсотків її інгредієнтів є органічними. Крім того, у визначених законом випадках (ст. 17; ч.ч. 10, 11 ст. 24 вищезгаданого Закону) передбачена можливість отримання сертифіката відповідності й у разі виробництва органічної продукції (сировини) з застосуванням традиційної продукції (сировини) та продукції перехідного періоду.

Отримання сертифіката відповідності органічного виробництва є підставою для внесення даних про суб'єкта до Реєстру виробників органічної продукції (сировини). Повноваження щодо ведення зазначеного документа, його оприлюднення та підтримки в актуальному стані покладено на Державну службу України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба України). Згідно з Порядком ведення Реєстру, затвердженим відповідною Постановою Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2016 р., Реєстр є відкритим та загальнодоступним і містить відомості, зазначені у сертифікаті відповідності. Органи Держпродспоживслужби зобов'язані протягом п'яти робочих днів після надходження копії сертифіката від

органу з оцінки відповідності внести до Реєстру відомості щодо виробника сертифікованої органічної продукції. Анулювання або закінчення строку дії сертифіката є підставою для прийняття рішення щодо виключення відомостей про особу з Реєстру виробників органічної продукції. Анулювання відповідного сертифіката можливе у разі виявлення порушень вимог, встановлених для виробництва, переробки, зберігання, реалізації органічної продукції. Слід зауважити, що особи, не занесені до Реєстру виробників органічної продукції (сировини), не мають права здійснювати виробництво органічної продукції та (або) сировини.

В якості підсумку можна зазначити, що процедура сертифікації органічного виробництва в Україні детально врегульована нормами права. А це, у свою чергу, є гарантією захисту прав споживачів від недобросовісних сільськогосподарських виробників.

**Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого**

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЕДЕННЯ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА»

29-30 вересня 2017 року

Харків - 2017

Правові засади ведення органічного землеробства: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (29-30 вересня 2017 року) / за ред. Шульги М.В. – Харків: «Доміно», 2017. – 246 с.

За зміст та якість матеріалів відповідальність несуть автори публікацій.